RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN ARREST

van 14 mei 2019 met nummer RvVb-A-1819-0971 in de zaak met rolnummer 1718-RvVb-0245-A

Verzoekende partij mevrouw **Agnes PETERBROECK**,

vertegenwoordigd door advocaat Gregory VERHELST met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen,

Uitbreidingstraat 2

Verwerende partij de deputatie van de provincieraad van VLAAMS-BRABANT

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 12 december 2017 de vernietiging van de stilzwijgende afwijzingsbeslissing van de verwerende partij, die haar ter kennis gebracht is met een aangetekende brief van 31 oktober 2017.

De verwerende partij heeft, als gevolg van het verstrijken van de in het vernietigingsarrest van de Raad van 26 augustus 2014 met nummer A/2014/0584 opgelegde vervaltermijn, het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van 19 maart 2012 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren (om onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen aan de byba TERVUREN voor de bouw van een rust- en verzorgingstehuis met seniorenflats en terreinaanleg op percelen gelegen te 3080 Tervuren, Hertenbergstraat 57 en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie F, perceelnummers 28d, 29a, 29b, 29e, 29f, 29g, 30a2, 30p, 30z, 77a) stilzwijgend afgewezen.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

Met een beschikking van 29 januari 2019 heeft de voorzitter van de Raad vastgesteld dat het beroep op het eerste gezicht alleen korte debatten vereist.

De verzoekende partij en de verwerende partij dienen elk een nota met opmerkingen in.

De procespartijen zijn opgeroepen voor de behandeling van het dossier met korte debatten op de openbare zitting van 23 april 2019.

Advocaat Bert VAN WEERDT *loco* advocaat Gregory VERHELST voert het woord voor de verzoekende partij.

De verwerende partij verschijnt schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16

mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. AMBTSHALVE ONDERZOEK IN HET KADER VAN DE KORTE DEBATTEN

De voorzitter van de Raad stelt in de beschikking van 29 januari 2019 het volgende vast:

"

Met een arrest van 26 september 2017 met nummer RvVb/A/1718/0088 heeft de Raad de beslissing van de verwerende partij van 10 september 2015, waarbij aan de aanvrager de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden wordt verleend voor het bouwen van een rust- en verzorgingstehuis met seniorenflats en terreinaanleg op de percelen gelegen te 3080 Tervuren, Hertenbergstraat 57 en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie F, nummers 28d, 29a, 29b, 29E, 29f, 29g, 30a2, 30p, 90z en 77a, vernietigd.

De Raad overweegt in dit arrest het volgende:

"...

5.2.

Gelet op de vaststellingen onder punt 3 en 4, kon de verwerende partij, na de rechtsgeldige intrekking van de beslissing van 20 november 2014, op 10 september 2015 geen nieuwe beslissing meer nemen over het ingestelde administratieve beroep van onder meer de verzoekende partijen.

De beslissingstermijn die met het arrest met nummer A/2014/0584 was opgelegd, was op dat moment immers reeds verstreken. Het door de verzoekende partijen ingestelde administratief beroep moet conform artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO, geacht worden stilzwijgend te zijn afgewezen."

...

6.

De conclusie van het voorgaande is dat de uitdrukkelijke bestreden beslissing van 10 september 2015, voor zover ze het beroep van onder meer de verzoekende partijen afwijst en een stedenbouwkundige vergunning aan de eerste tussenkomende partij verleent, dan ook dient te worden vernietigd omwille van de bevoegdheidsoverschrijding door de verwerende partij.

..."

2.

Met de bestreden beslissing van 31 oktober 2017 wordt het administratief beroep van de verzoekende partij vervolgens door de verwerende partij stilzwijgend geacht afgewezen te zijn.

Op stilzwijgende vergunningsbeslissingen is het ongeschreven beginsel van behoorlijk bestuur van de materiële motiveringsplicht van toepassing. Dat beginsel vereist dat de beslissing steunt op in rechte en in feite aanvaardbare motieven waarvan het bestaan uit het administratief dossier blijkt.

Noch uit het dossier, noch uit de bestreden beslissing blijkt op welke gronden, in weerwil van haar beroepsargumenten, de stilzwijgende beslissing tot afwijzing van het administratief beroep van de verzoekende partij steunt.

Hieruit volgt dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing op het eerste gezicht de materiële motiveringsplicht geschonden heeft, zodat deze onwettig is.

Deze onwettigheid kan de Raad ertoe brengen om de bestreden beslissing te vernietigen onder meer met het oog op de rechtszekerheid en de duidelijkheid in het rechtsverkeer. ..."

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij herneemt in haar nota met betrekking tot de korte debatten als volgt haar enig middel:

"

Enig middel, genomen uit de schending van artikel 4.3.1, 4.7.21 en 4.7.23 VCRO, van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 26 augustus 2014, nr. A/2014/0584, en van de injunctie in dit arrest houdende het bevel om een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep tegen het tegen het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren dd. 19 maart 2012 binnen een termijn van 3 maand vanaf de betekening van het arrest, de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (Formele Motiveringswet), van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder de motiveringsplicht, het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel, en uit ontstentenis van de rechtens vereiste juridische en feitelijke grondslag;

Doordat, de verwerende partij conform de injunctie van het arrest van 26 augustus 2014, nr. A/2014/0584, binnen een termijn van 3 maand op 20 november 2014 een nieuwe beslissing heeft genomen omtrent de administratieve beroepen die waren ingesteld tegen het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren dd. 19 maart 2012 (Stuk 6);

Dat dit besluit evenwel werd ingetrokken middels een beslissing van de verwerende partij van 10 september 2015 waardoor het besluit dd. 20 november 2014 retroactief uit het rechtsverkeer verdween:

Dat vervolgens de deputatie het administratief beroep van verzoekende partij heeft afgewezen in een beslissing van 10 september 2015; Dat deze beslissing in een arrest van 26 september 2017 (nr. RvVb/A/1718/0088) werd vernietigd door Uw Raad wegens machtsoverschrijding omdat dit besluit niet werd genomen binnen de injunctietermijn van 3 maand, zoals opgelegd in het arrest van 26 augustus 2014, nr. A/2014/0584;

Dat door verwerende partij aldus geen uitdrukkelijke beslissing werd genomen over het administratief beroep binnen de in het arrest van 26 augustus 2014 opgelegde termijn van 3 maand; Dat hierdoor het administratief beroep van verzoekende partij wordt geacht stilzwijgend te zijn afgewezen; Dat de niet-naleving van de opgelegde injunctietermijn werd erkend door verwerende partij in het schrijven dd. 31 oktober 2017 (Stuk 1);

Terwijl, de deputatie overeenkomstig artikel 4.7.21, § 1 VCRO de vergunningsaanvraag bij het behandelen van het administratief beroep volledig dient te onderzoeken, waarbij de aanvraag onder meer op grond van artikel 4.3.1 VCRO dient te worden getoetst aan de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening;

Dat de verwerende partij op grond van artikel 4.7.23, § 1 VCRO haar beslissing omtrent het ingestelde beroep dient te steunen op het verslag van de PSA en nadat zij de betrokken partijen heeft gehoord; Dat deze beslissing overeenkomstig de Formele Motiveringswet en het motiveringsbeginsel uitdrukkelijk en afdoende moet worden gemotiveerd;

Dat artikel 4.7.23, § 2 VCRO bepaalt dat het administratief beroep wordt geacht te zijn afgewezen als de deputatie geen beslissing binnen de toepasselijke vervaltermijn heeft genomen; Dat daaruit volgt dat bij ontstentenis van een tijdige beslissing er een fictieve afwijzende beslissing tot stand komt; Dat stilzwijgende vergunningsbeslissingen onder het wettigheidstoezicht vallen van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (zie o.m. RvVb 9 mei 2017, nr. RvVb/A/1617/0855, Hanssens e.a.);

Dat de beslissingstermijn van 3 maand die het vernietigingsarrest van 26 augustus 2014 (nr. A/2014/0584) aan de verwerende partij had opgelegd, een vervaltermijn is (RvS 17 maart 2015, nr. 230.559, Imbos; RvVb 9 mei 2017, nr. RvVb/A/1617/0855, Hanssens e.a.);

Dat de beslissing die de verwerende partij op 20 november 2014 nam over het administratief beroep in een beslissing van 10 september 2015 werd ingetrokken; Dat het besluit van de verwerende partij van 10 september 2015 over het administratief beroep niet werd genomen binnen de opgelegde injunctietermijn van 3 maand; Dat het om deze reden werd vernietigd (RvVb 26 september 2017, nr. RvVb/A/1718/0088, Peterbroeck e.a.); Dat derhalve geen rechtsgeldige beslissing bestaat van de verwerende partij over het administratief beroep van verzoekende partij, genomen binnen de opgelegde injunctietermijn;

Dat vermits de verwerende partij naliet om naar aanleiding van het gemotiveerd administratief beroep van verzoekende partij dd. 18 april 2012, op grond van het verslag van de PSA, een expliciete en gemotiveerde beslissing te nemen over dit beroep en de vergunningsaanvraag, noodzakelijk moet worden vastgesteld dat de stilzwijgende weigering van het administratief beroep is aangetast door een manifest motiveringsgebrek; Dat een redelijk en zorgvuldig handelende overheid wel tijdig een gemotiveerde beslissing had genomen over het administratief beroep binnen de opgelegde injunctietermijn van het arrest dd. 26 augustus 2014 (nr. A/2014/0584);

Dat op stilzwijgende vergunningsbeslissingen onder meer het beginsel van behoorlijk bestuur van de materiële motiveringsplicht van toepassing is (zie RvVb 17 oktober 2017, nr. RvVb/A/1718/0145, De Cock); Dat dit beginsel vereist dat de beslissing steunt op in rechte en in feite aanvaardbare motieven waarvan het bestaan uit het administratief dossier blijkt; Dat uit de stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep dd. 18 april 2012 onmogelijk kan worden afgeleid op welke gronden, in weerwil van de argumenten in het administratief beroep, deze stilzwijgende afwijzing zich steunt;

Dat door het stilzwijgend afwijzen van het administratief beroep van verzoekende partij dat de verwerende partij noopt tot een onderzoek van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de geldende bestemmingsvoorschriften en de aan het project

gekoppelde hinderaspecten, op een niet-gemotiveerde wijze de beroepsgrieven van de verzoekende partij in de administratieve procedure werden afgewezen; Dat de voorliggende stilzwijgende weigeringsbeslissing bijgevolg elke toets van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening zoals voorgeschreven in artikel 4.3.1, § 1 VCRO ontbeert;

Dat de verwerende partij op een ongemotiveerde wijze de beroepsgrieven van verzoekende partij heeft afgewezen; Dat het voor verzoekende partij derhalve onmogelijk is te beoordelen op welke gronden de stilzwijgende beslissing tot afwijzing van het administratief beroep van verzoekende partij steunt;

..."

De verwerende partij stelt in haar nota met betrekking tot de korte debatten dat zij zich gedraagt naar de wijsheid van de Raad met betrekking tot het belang van de verzoekende partij en de ontvankelijkheid van de vordering, en ten gronde bij haar in de bestreden beslissing ingenomen standpunt blijft.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 59, §1 Procedurebesluit bepaalt:

"De voorzitter van het College of de door hem aangewezen bestuursrechter kan ambtshalve onderzoeken of het beroep volgens de vereenvoudigde procedure kan worden behandeld of alleen korte debatten vereist."

Uit deze bepaling volgt de bevoegdheid van de Raad om ambtshalve te onderzoeken of een beroep volgens de vereenvoudigde procedure kan worden behandeld of alleen korte debatten vereist.

Een zaak kan met korte debatten worden behandeld wanneer een vernietiging zich opdringt op basis van een middel dat onmiddellijk dermate duidelijk is dat een doorgedreven onderzoek niet nodig is.

2.

Het stilzwijgend afwijzen van het administratief beroep van de verzoekende partij is een ongemotiveerde verwerping door de verwerende partij van de door de verzoekende partij in de administratieve beroepsprocedure aangevoerde grieven.

Deze vaststelling op het eerste gezicht van de voorzitter van de Raad in zijn voormelde beschikking is ook te lezen in het enig middel van de verzoekende partij.

Op stilzwijgende vergunningsbeslissingen is het ongeschreven beginsel van behoorlijk bestuur van de materiële motiveringsplicht van toepassing, dat vereist dat een beslissing steunt op juridisch en feitelijk aanvaardbare motieven, die minstens uit het administratief dossier blijken.

De verzoekende partij heeft bij de verwerende partij een administratief beroepschrift ingediend waarin zij de in eerste administratieve aanleg genomen vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren uitvoerig bekritiseert.

De Raad heeft de eerdere beslissing van de verwerende partij van 6 september 2012, die daarbij het administratief beroep van de verzoekende partij afwijst, vernietigd met het arrest A/2014/0584 van 26 augustus 2014.

Omwille van de terugwerkende kracht van dat vernietigingsarrest moest de verwerende partij, binnen de in het arrest opgelegde termijn van drie maanden, opnieuw beslissen over het administratief beroep van de verzoekende partij.

Het is voor de Raad echter onmogelijk, ondanks de argumenten van de verzoekende partij en het vernietigingsarrest van de Raad, te beoordelen op welke motieven de bestreden stilzwijgende afwijzingsbeslissing steunt.

Overeenkomstig artikel 4.3.1, §1 VCRO moet een vergunningsaanvraag getoetst worden aan de stedenbouwkundige voorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken, en aan een goede ruimtelijke ordening, en dat door rekening te houden met de in artikel 4.3.1, §2 VCRO bepaalde aandachtspunten en criteria, meer bepaald de functionele inpasbaarheid, het ruimtegebruik, de visueel-vormelijke elementen, hinderaspecten en de doelstellingen van artikel 1.1.4 VCRO, en de in de omgeving bestaande toestand.

Wanneer, zoals in dit dossier, een administratief beroep geacht wordt stilzwijgend te zijn afgewezen, waardoor, omwille van de draagwijdte van de in eerste administratieve aanleg genomen beslissing, tegelijkertijd een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, is er niet alleen een evidente schending van de motiveringsplicht, maar tevens een kennelijk onredelijke en onzorgvuldige toetsing van de verenigbaarheid van de aanvraag met de stedenbouwkundige voorschriften en met een goede ruimtelijke ordening, ook, maar niet uitsluitend, omdat de verwerende partij de door de verzoekende partij bij het administratief beroep aangevoerde grieven niet bij de beoordeling betrekt.

Het ambtshalve middel is dan ook gegrond.

3. De verzoekende partij vraagt, op basis van artikel 37 van het DBRC-decreet, het arrest in de plaats te stellen van de beslissing van de verwerende partij met betrekking tot het tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren van 19 maart 2012 ingesteld administratief beroep, door dat administratief beroep in te willigen en een vergunning te weigeren.

In haar beroepsverzoekschrift stelt de verzoekende partij dat zij met haar, in haar nota met betrekking tot de korte debatten hernomen, middel aantoont dat de verwerende partij met de bestreden beslissing het gezag van gewijsde schendt van het arrest van de Raad van 26 augustus 2014 met nummer A/2014/0584, en van de injunctie in dat arrest om binnen de drie maanden vanaf de betekening van dat arrest een nieuwe beslissing te nemen over haar administratief beroep tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren van 19 maart 2012.

Het gezag van gewijsde van dat arrest belet volgens de verzoekende partij dat de verwerende partij nog een nieuwe beslissing kan nemen over haar administratief beroep.

Terzelfdertijd verzetten Europese regelgeving (waaronder het Verdrag van Aarhus) en de Grondwet zich volgens de verzoekende partij tegen het principe van een stilzwijgende vergunning.

De onafwendbare conclusie is, volgens de verzoekende partij, dan ook dat de Raad, bij gebrek aan tijdige uitvoering van haar injunctie, moet vaststellen dat het administratief beroep van de verzoekende partij gegrond is en haar arrest in de plaats moet stellen van de beslissing die de verwerende partij nog over de aanvraag zou willen nemen.

De stelling van de verzoekende partij is juridisch niet correct.

De vernietiging door de Raad heeft terugwerkende kracht, zodat een vernietigde beslissing moet worden geacht nooit te zijn genomen.

Als gevolg van de vernietiging wordt echter de rechtsplicht van de verwerende partij gereactiveerd om opnieuw te beslissen over het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren van 19 maart 2012.

De verwerende partij kon, na het arrest van de Raad van 26 augustus 2014 met nummer A/2014/0584, gedurende drie maanden na de betekening van het vernietigingsarrest beslissen en dat was een vervaltermijn, omdat de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, in het cassatiearrest met nummer 230.559 van 17 maart 2015, oordeelt dat een vernietigingsarrest van de Raad niet kan afwijken van de aard van de in artikel 4.7.23, §2 VCRO bepaalde beslissingstermijn.

Omwille van het verstrijken van de vervaltermijn wordt het administratief beroep van de verzoekende partij, met toepassing van artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO, geacht te zijn afgewezen.

De eventuele vernietiging van de stilzwijgende beslissing tot afwijzing van het administratief beroep door de Raad brengt de verwerende partij er toe opnieuw te moeten beslissen over het administratief beroep van de verzoekende partij en opent de mogelijkheid van een voor de verzoekende partij gunstige beslissing.

Dat is anders dan een stilzwijgende vergunning en de door de verzoekende partij aangevoerde schending van het gezag van gewijsde van het eerder vernietigingsarrest van de Raad belet ook helemaal niet dat de verwerende partij een nieuwe beslissing neemt.

Omdat de verzoekende partij de gebonden bevoegdheid van de verwerende partij niet aantoont, en er verder dan ook geen inhoudelijke beoordeling (mogelijk) is (geweest) van de argumenten van de verzoekende partij met betrekking tot de beweerde gebonden bevoegdheid van de verwerende partij, kan de Raad zelf onmogelijk beslissen tot weigering van de aangevraagde stedenbouwkundige vergunning.

V. KOSTEN

De verzoekende partij vraagt haar, ten laste van de verwerende partij, een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro toe te kennen.

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de procespartij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

Artikel 21, §7 DBRC-decreet bepaalt dat de Raad, op verzoek, een rechtsplegingsvergoeding kan toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en erelonen van de advocaat van de procespartij die ten gronde in het gelijk gesteld wordt.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- 1. Het ambtshalve middel is gegrond.
- 2. De Raad vernietigt de stilzwijgende beslissing van de verwerende partij waarbij, als gevolg van het verstrijken van de in het vernietigingsarrest van de Raad van 26 augustus 2014 met nummer A/2014/0584 opgelegde vervaltermijn, het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van 19 maart 2012 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tervuren (om onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen aan de bvba TERVUREN voor de bouw van een rust- en verzorgingstehuis met seniorenflats en terreinaanleg op percelen gelegen te 3080 Tervuren, Hertenbergstraat 57 en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie F, perceelnummers 28d, 29a, 29b, 29e, 29f, 29g, 30a2, 30p, 30z, 77a) stilzwijgend afgewezen wordt.
- 3. De Raad beveelt de verwerende partij, binnen vier maanden vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest, een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van onder meer de verzoekende partij.
- 4. De Raad legt de kosten van het beroep, namelijk het door de verzoekende partij betaald rolrecht, bepaald op 200 euro, en een aan de verzoekende partij verschuldigde rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 14 mei 2019 door de eerste kamer.	
De toegevoegd griffier,	De voorzitter van de eerste kamer,

Chana GIELEN Eddy STORMS